

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی

عنوان

بررسی ارتباط بین اضطراب مرگ و افسردگی با نقش تعدیل کننده مذهب

در سالمندان شهر قزوین در سال

۱۳۹۷

استاد راهنما:

خانم دکتر سیده آمنه مطلبی

استاد مشاور:

آقای دکتر محمد سلیمانی

مشاور آمار:

آقای دکتر سعید پهلوان شریف

دانشجو:

مریم نعیمی

شهریور ۱۳۹۸

چکیده

مقدمه و هدف: افسردگی به عنوان شایع ترین اختلال روانی به یک معضل عمده در امر سلامتی سالمندان تبدیل شده است. اضطراب مرگ به عنوان یکی از عوامل مرتبط با افسردگی در دوران سالمندی شناخته شده است. نیروی مذهب می تواند فرد را از اضطراب مرگ، افسردگی و در نتیجه پیامدهای ناخوشایندی چون خودکشی باز دارد بنابراین این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بین اضطراب مرگ و افسردگی با نقش تعدیل کننده مذهب در میان سالمندان ساکن جامعه است.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی- همبستگی مقطعی بر روی ۳۴۰ سالمند ساکن شهر قزوین در سال ۱۳۹۷ انجام شد. نمونه های مطالعه به روش خوشه ای از ۵ منطقه شهر قزوین انتخاب شدند. از چک لیست مشخصات دموگرافیک، پرسشنامه های اضطراب مرگ تمپلر، افسردگی گلدبرگ و جهت گیری مذهبی آلپورت برای جمع آوری داده ها استفاده شد. پرسشنامه ها با روش مصاحبه رو در رو و توسط پژوهشگر تکمیل گردید. از مدل رگرسیون چند متغیره سلسله مراتبی برای تعیین نقش تعدیل کننده مذهب در ارتباط بین اضطراب مرگ و افسردگی استفاده شد. سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها

میانگین سنی سالمندان شرکت کننده در این مطالعه $7/47 \pm 68/64$ بود. بر اساس یافته های این مطالعه، بین اضطراب مرگ و افسردگی سالمندان رابطه مستقیم و معناداری ($r = 0/23, P = 0/001$) وجود داشت. همچنین نتایج ضریب همبستگی پیرسون یک رابطه معنادار و معکوس بین افسردگی و مذهب درونی ($r = 0/30, P = 0/001$) و بیرونی ($r = -0/27, P = 0/001$) و اضطراب مرگ و مذهب درونی ($r = 0/24, P = 0/001$) نشان داد. از میان عوامل دموگرافیک، جنس ($r = -0/16, P = 0/002$) وضعیت تأهل ($r = -0/14, P = 0/008$)، شغل ($r = -0/14, P = 0/007$)، وضعیت اقتصادی ($r = 0/22, P = 0/001$)، مسکن ($r = 0/19, P = 0/001$)، تعداد بیماری مزمن ($r = 0/30, P = 0/001$) تعداد داروهای مصرفی ($r = 0/26, P = 0/001$) و مشکلات روان ($r = 0/43, P = 0/001$) از عوامل مرتبط با افسردگی معرفی شدند. نتایج رگرسیون سلسله مراتبی نقش تعدیل کنندگی مذهب درونی ($\beta = -0/07, p = 0/197$) و بیرونی ($\beta = -0/09, p = 0/185$) در ارتباط بین اضطراب مرگ و افسردگی را تایید نکرد.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که مذهب درونی با کاهش اضطراب مرگ و افسردگی و مذهب بیرونی با کاهش افسردگی در سالمندان مرتبط می باشد. اگرچه نتایج مطالعه حاضر نقش تعدیل کنندگی مذهب بیرونی و درونی را در ارتباط بین

اضطراب مرگ و افسردگی در جمعیت سالمندان تایید نکرد، انجام مطالعات بعدی و گسترده تر برای تایید نتایج بدست آمده پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: سالمندی، اضطراب، مرگ، افسردگی، مذهب

**Qazvin University of medical science
School of Nursing & Midwifery**

Thesis submitted to achieve the Degree of M.Sc.

Title:

**The moderating role of religion in the relationship between death
anxiety and depression in community-dwelling elderly**

Supervisor:

Dr. Seyedeh Ameneh Motalebi

Advisers:

Dr. Mohammad Ali Soleimani

Dr. Said Pahlavi Sharif

By

Maryam Naimi

2019

Moderating role of religiosity in the relationship between death anxiety and depression in community-dwelling older adults

Abstract

Introduction and Aim: Depression is the most common mental health problem among older adults. Death anxiety has been identified as one of the associated factors with depression among elderly people. The power of religion can prevent the person from death anxiety, depression and consequently, the unpleasant consequences including suicide. Therefore, the present study aimed to determine the relationship between death anxiety and depression with moderating role of religion among the community dwelling older adults.

Methods: This cross-sectional and descriptive study was conducted on 340 elderly people residing in Qazvin, in 2018. The study samples were selected using a cluster sampling method from 5 districts of Qazvin. A demographic checklist, Templer Death Anxiety Scale, Goldberg Depression Questionnaire, and Allport-Ross Religious Orientation Scale were used for data collection. Questionnaires were completed through face-to-face interviews by the researcher. A hierarchical multiple regression model was used to determine the moderating role of religion in the relationship between death anxiety and depression. Signifiant level was set at 0.05.

Results: The mean age of the participants was 68.64 ± 7.47 years. Based on the findings of this study, there was a direct and significant relationship between death anxiety and depression ($r = 0.23$, $P = 0/001$) in the elderly. Also, the results of Pearson correlation coefficient showed a significant and inverse relationship between depression with internal ($r = 0.30$, $P = 0/001$) and external ($r = 0.27$, $P = 0/001$) religion, and death anxiety with internal religion ($r = 0.24$, $P = 0/001$). Among the demographic variables, gender ($r = -0.16$, $P = 0/002$), marital status ($r = -0.14$, $P = 0/008$), job ($r = -0.14$, $P = 0/007$), economic status ($r = 0.22$, $P = 0/001$), housing ($r = 0.19$, $P = 0/001$), drugs used ($r = 0.26$, $P = 0/001$), mental problems ($r = 0.43$, $P = 0/001$) and the number of chronic diseases ($r = 0.30$, $P = 0/001$) were introduced as the associated factors with depression. The results of hierarchical regression model did not confirm the moderating role of internal ($\beta = -0.07$, $p = 0.19$), and external ($\beta = -0.009$, $p = 0.85$) religion in the relationship between anxiety and depression.

Conclusions: The results of this study showed that internal religion is associated with reduction in death anxiety and depression and external religion is contributed with reduction in depression

among the elderly. Although it was not found the moderating role of religion in the relationship between anxiety and depression among the elderly, further studies are recommended to confirm these results.

Keywords: Aging, anxiety, death, depression, religion